

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Mf.III.40.017/2021/6.

A felperes:

Felperes neve (felperes címe)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Mayer M. Balázs Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Mayer M. Balázs ügyvéd, ügyvédi iroda címe)

Az alperes:

Alperes neve (alperes címe)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Krivik Gábor ügyvéd (Cím11)

A per tárgya:

Munkaviszony jogellenes megszüntetése

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Kecskeméti Törvényszék 4.M.70.183/2020/7.

A fellebbezést benyújtó fél és fellebbezés sorszáma:

Felperes, 4.M.70.183/2020/15.

R É S Z Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság részítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezését részben megváltoztatja, és az alperes által felperes javára fizetendő perköltség összegét 1.000.000,- (Egymillió) forintra felemeli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság részítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy a NAV külön felhívására fizessen meg az állam javára 12.000,- (Tizenkettőezer) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket, míg a további le nem rótt 36.000,- (Harminchatezer) forint fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

A részítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A felperes keresete, az ellenkérelem, közbenső ítélet

[1] A felperes 2017. április 18-án keresetet nyújtott be a bírósághoz, melyben a munkaviszony jogellenes megszüntetése jogkövetkeményeként 330 napra járó, 6.000.050,- forint összegű távolléti díj, mint átalánykártérítés, 11 havi távolléti díjnak megfelelő összegű végkielégítés, azaz 6.050.000,- forint és sérelemdíj jogcímén 2.000.000,- forint, valamint ezen összegek után járó késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

[2] A Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2019. szeptember 19. napján kelt 4.M.181/2017/58. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. A felperes fellebbezése folytán eljáró Kecskeméti Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 2020. január 30. napján kelt 6.Mf.21.670/2019/5. számú közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és megállapította, hogy az alperes 2017. március 17. napján kelt, a munkaviszony felmondással megszüntető intézkedése jogellenes volt. Az alperes felülvizsgálati kérelemmel élt és a Kúria a felülvizsgálati eljárásban a 2020. szeptember 30. napján kelt Mfv.X.10.075/2020/6. számú közbenső ítéletével a másodfokú bíróság döntését hatályában fenntartotta, így a jogalap tekintetében jogerős döntés született.

[3] A felperes 2021. február 15. napján módosított keresetében a munkaviszonya jogellenes megszüntetését állítva, jogkövetkeményeként 240 napra eső távolléti díjnak megfelelő összegű átalány kártérítés jogcímén 4.256.520,- forint, 11 havi távolléti díjnak megfelelő összegű végkielégítés jogcímén 5.852.715,- forint, továbbá sérelemdíj jogcímén

4.000.000,- forint, valamint ezen összegek után 2017. március 20. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

[4] Az alperes az átalány kártérítés és a végkielégítés iránti kereseti kérelem összecszerúságát, annak számítási módját, a kamat kezdő időpontját és mértékét nem vitatta, e követeléseket elismerte. Ellenkérelmét kizárólag a sérelemdíj igénnyel szemben tartotta fenn.

Az elsőfokú részítélet

[5] Az elsőfokú bíróság 7. számú részítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 4.256.520,- forintot átalánykártérítés címén, 5.852.715,- forintot végkielégítés címén és ezen összegek után 2017. március 20. napjától a kifizetésig járó törvényes kamatát, továbbá 500.000,- forint + 135.000,- forint áfa perköltséget.

[6] Az elsőfokú bíróság az alperes elismerésére tekintettel az 1952. évi III. tv. (továbbiakban: rPp.) 221. § (2) bekezdése alapján rövidített indokolást alkalmazott.

[7] Az indokolás [19] bekezdésében a felperes pernyertességére figyelemmel a rPp. 78. § (1) bekezdésére hivatkozva indokolta az alperes perköltség fizetésre kötelezését, melynek összegét a bírósági eljárásban megállapított ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján állapított meg (500.000,- forint plusz 135.000,- forint áfa ügyvédi munkadíjként), egyúttal rögzítette, a fennmaradó ügyvédi munkadíjról az eljárást befejező érdemi határozatban dönt.

A fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

[8] A részítélet ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben kérte annak részbeni megváltoztatását és a javára perköltségként megállapított ügyvédi munkadíj 1.629.715,- forint + áfa összegre, azaz összesen bruttó 2.069.738,- forint összegre történő felemelését az IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alkalmazását kérte.

[9] Előadta, hogy a 2020. május 8. napján előterjesztett keresetváltoztatásban az ügyvédi munkadíjat az IM rendelet 2. §-ában foglaltakra alapítottnak a felperes és jogi képviselője között 2017. április 10. napján létrejött megbízási szerződésről készült kivonatban foglaltak szerint kérte megtéríteni.

Az ott rögzítettek alapján: „A megbízott a megbízás ellátásáért sikerdíjra jogosult, amelynek alapja a megbízás tárgya szerinti munkaviszony megszüntetésével kapcsolatban bármilyen jogcímen a megbízó részére bármely személy vagy szervezet, különösen a Alperes neve (alperes) által ténylegesen kifizetett nettó összeg. A sikerdíj mértéke a sikerdíj alapjának 20%-a + áfa.”

[10] Előadta, saját számítása szerint az elsőfokú részítélet alapján 2021. március 11. napjáig neki járó összeg a késedelmi kamatokat is figyelembe véve, összesen 8.429.484,- forint, amelyre figyelemmel – a 20% + áfa összegű sikerdíjat alapul véve – 2.069.738,- forint ügyvédi munkadíj illeti meg.

[11] Megbízási szerződésben történt megállapodás az ügyvédi munkadíj mértékéről, az elsőfokú bíróság ezért tévesen határozta meg a felperest megillető ügyvédi munkadíj mértékét az IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja szerint.

[12] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság részítéletének helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint a felperes által hivatkozott megbízási okirat szöveggörnyezetéből az állapítható meg, hogy a felperes a részére kifizetett nettó összegből tartozik megfizetni a jogi képviselő részére 20%-os sikerdíjat, nem pedig a kifizetett nettó díj feletti, további 20% illeti meg a megbízottat.

[13] Hiányolta, hogy a felperes az elsőfokú eljárás során nem csatolta be a felek között létrejött teljes megbízási szerződést. A fellebbezéséhez csatolt „kivonat” megjelölésű irat 2020. május 8. napján kelt, azt követően, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság határozatát felperesre kedvezően megváltoztatta. Amennyiben az általa ténylegesen kifizetett nettó összeg képezné a sikerdíj alapját, erre az összegre akkor sem lehetne áfát felszámítani. A megbízási szerződésben nem lehet feltételként kikötni, hogy majd egy harmadik, a szerződésben részt nem vevő fél fizet a megbízott részére bármilyen megbízási díjat. Emellett alperes hivatkozott az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. tv. (a továbbiakban: Ütv.) 37. § (3) bekezdésére, amely korlátozza a bíróság előtt érvényesíthető ügyvédi sikerdíj mértékét.

[14] Csatolta a felperes részére időközben már megfizetett – az elsőfokú bíróság részítéletében megállapított – összeg megküldését igazoló pénzügyi átutalás másolatát és annak számítási módját. E szerint 8.148.575,- forint tőkét, 348.980,- forint kamatot, valamint 635.000,- forint perköltséget utalt át a felperes részére 2021. március 26. napján.

[15] A fellebbezési ellenkérelemre tett észrevételében a felperes arra hivatkozott, hogy nem sértette meg a rPp. 8. § (2) bekezdésében foglalt jóhiszemű joggyakorlás következményét, mivel a felperes és jogi képviselője közötti megbízási szerződés módosítására nem került sor, egyébként a perrendtartás a módosítás lehetőségét nem zárja ki. Véleménye szerint nincs jogszabályi akadálya a megbízási díj áfával történő érvényesítésének. Az alperes tévesen értelmezte az ügyvédi munkadíjról szóló megbízási szerződést akként, hogy abban egy harmadik személy kötelezését állapították volna meg a felek. Az IM rendelet 2. §-a lehetőséget ad arra, hogy a fél és megbízott jogi képviselője között létrejött megbízási szerződésben kikötött munkadíj perköltségként felszámítható legyen a perben. Az Ütv. 30. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezés jelen esetben nem alkalmazható, mivel az, azt az esetkört rendezi, amikor a megbízó a jogi képviselője részére nemcsak a tevékenység eredményességéhez kötött munkadíj, hanem pl. óradíj megfizetésére is köteles; más esetre a jogszabályi rendelkezés nem értelmezhető.

Az ítéltábla döntésének indokai

[16] A fellebbezés részben alapos.

[17] Az IM rendelet 2. § (1) bekezdése értelmében az ügyvéd által képviselt fél ügyvédi költségként

a) a fél és az ügyvéd között létrejött ügyvédi megbízási szerződésben kikötött munkadíj, valamint

b) a fél által ügyvédje részére költségterítésként megfizetett indokolt készkiadások együttes összegét számíthatja fel.

A (2) bekezdés értelmében az (1) bekezdés alapján felszámított munkadíj összegét a bíróság indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel, a bíróság döntését indokolni köteles.

[18] Megállapítható, hogy a jelen perben a felperes 2020. május 12-én 4.M.70.049/2020/8. szám alatt csatolta az ügyvédi megbízásának kivonatát, melyben a felperes és meghatalmazott jogi képviselője rögzítették, hogy közöttük 2017. április 11. napján megbízási szerződés jött létre, amely alapján az alperes ellen indított perben a jogi képviselőt megbízási díjként sikerdíj illeti meg, amely a felperes részére ténylegesen kifizetett nettó összeg alapjának 20%-a + áfa.

[19] A megbízási szerződés megszövegezése alapján, annak tartalma szerinti helyes értelmezése az ítéltábla álláspontja szerint az, hogy a felperes jogi képviselője megbízási díjként a befolyt összegben *felül*, annak 20% + áfa összegében meghatározott sikerdíjra jogosult.

[20] Az alperes a fenti beadvány benyújtásáról történt tudomásszerzést követően nem vitatta és fellebbezési ellenkérelmében sem vonta kétségbe, hogy a megállapodás – a megszövegezésétől eltérően – később készült volna vagy azt felek utóbb módosították. Helyesen hivatkozott arra észrevételében a felperes, hogy a rPp. ezt egyébként sem zárja ki.

[21] A megállapodás az alperes álláspontjától eltérően nem harmadik személy részére állapít meg kötelezettséget, hanem a felperes vállalt jogi képviselője részére sikerdíj megfizetését pernyertessége esetén. Jelen esetben kérdésként merül fel, hogy ezt milyen részben, mértékben követeli perköltségterítésként a pervesztes alperestől.

[22] Az előbbi megállapodás csatolása ellenére az elsőfokú bíróság részítéletében az IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontjára figyelemmel állapította meg a felperest megillető perköltség mértékét. Az IM rendelet 3. § (1) bekezdése szerint a fél a 2. § (1) bekezdés a) pontjától eltérően a munkadíj összegét a (2)-(6) bekezdésben foglaltak

figyelembevételével is felszámíthatja. A (2) bekezdés szerint polgári és közigazgatási perben, valamint egyéb közigazgatási bírósági eljárásban a munkadíj összege

a) 10.000.000,- forintot meg nem haladó pertárgyérték esetén a pertárgyérték 5%-a, de legalább 10.000,- forint.

[23] Helytállóan sérelmezte felperes fellebbezésében, hogy az elsőfokú bíróság a rPp. 3. § (2) bekezdésében foglalt kérelemhez kötöttség elvét megsértve a felperest megillető perköltség mértékét a felperes és jogi képviselője közötti megállapodást figyelmen kívül hagyva az IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja szerint állapította meg.

[24] A perköltség megállapítás alapjául szolgáló megállapodás szerint a felperes jogi képviselője, eredményessége esetén a befolyt összeg 20%-a + áfa összegű sikerdíjra jogosult. Ez tehát a felperes és jogi képviselője között létrejött ügyvédi megbízási díj, amelyért a felperes köteles helytállni jogi képviselőjével fennálló belső jogviszonyában, azonban a peres eljárásban ennek csak az Ütv. 30. § (3) bekezdés szerinti arányát érvényesítheti.

[25] Az Ütv. 30. § (3) bekezdése értelmében bíróság előtt nem érvényesíthető az ügyvédi tevékenység eredményességhez kötött ügyvédi munkadíj [sikerdíj], amennyiben annak összege a teljes ügyvédi munkadíj kétharmadát meghaladja. E bekezdés alkalmazásában a teljes ügyvédi munkadíjba nem számít bele

a) a megbízó által az ügyvédi munkadíj részeként megfizetendő, az ügy ellátásával felmerülő költség, valamint

b) az ügyvédi megbízási díjnak az a része, amelyről az ügyvéd ellenérték nélkül lemondott.

A törvényhez fűzött kommentár szerint a törvényi rendelkezés újítása, hogy korlátozza a sikerdíj kikötését, vagyis azt, hogy az ügyvéd díjazását – korlátlanul – valamilyen eredmény eléréséhez kössék a felek. A törvény szerint bíróság előtt nem érvényesíthető az ügyvédi tevékenység eredményességéhez kötött ügyvédi munkadíj annyiban, amennyiben annak összege a teljes ügyvédi munkadíj kétharmadát meghaladja. Az előbbi korlátozó szabálynak meg nem felelő, azt meghaladó sikerdíjkikötés sem tilos tehát, így alkalmazása fegyelmi eljárást nem vonhat maga után, ennek jogkövetkezménye csak az, hogy a törvényben meghatározott mértéket meghaladó sikerdíj bíróság előtt nem érvényesíthető, vagyis e díjrész a pervesztes félre nem hárítható át, erre nézve a megbízó tartozik közvetlen fizetési kötelezettséggel a megbízott jogi képviselő felé.

[26] Tekintettel arra, hogy felperes és meghatalmazott jogi képviselője a közöttük létrejött ügyvédi megbízási szerződésben a jogi képviselőt megillető megbízási díjat teljes egészében sikerdíjként, azaz az ügyvédi tevékenysége eredményességéhez kötött ügyvédi munkadíj formájában határozták meg, így az ez alapján számított díj tekintendő a teljes ügyvédi munkadíjnak. Az ennek alapjául szolgáló, a felperes fellebbezésében megjelölt 8.429.484,- forint nettó összeget az alperes sem vonta kétségbe, mivel a fellebbezési ellenkérelméhez csatolt mellékletek szerint a részítéletet elfogadva 2021. március 21-én a

felperes részére járulékokkal együtt összesen – az elsőfokú részítéletben megállapított perköltségen felül – 8.497.555,- forintot utalt át.

[27] Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. tv. (a továbbiakban: ÁFA tv.) 65. §-a értelmében termék értékesítése, szolgáltatás nyújtása esetében az adó alapja - ha e törvény másként nem rendelkezik - a pénzben kifejezett ellenérték, amelyet a jogosult kap vagy kapnia kell akár a termék beszerzőjétől, szolgáltatás igénybevevőjétől, akár harmadik féltől, ideértve a támogatások bármely olyan formáját is, amely a termék értékesítésének, szolgáltatás nyújtásának árát (díját) közvetlenül befolyásolja. Az adó mértéke az ÁFA tv. 82. § (1) bekezdése szerint az adó alapjának 27 százaléka. Az előbbiek folytán a felperes jogszerűen határozta meg áfával növelt mértékben az ügyvédi megbízási díjat a jogi képviselőjével kötött megbízási szerződésben.

[28] A kifejtettekre tekintettel tehát a felperes fellebbezésében megjelölt 8.429.484,- forint összeg után a 20%-os sikerdíj mértékét alapul véve a felperes és jogi képviselője között létrejött megbízási szerződés alapján a felperes jogi képviselőjének 1.685.897,- forint plusz áfa, azaz összesen 2.069.738,- forint ügyvédi munkadíj jár. Az ügyvédi törvény fent idézett korlátozó rendelkezésére figyelemmel azonban a bíróság előtt a sikerdíj csak annyiban érvényesíthető, amennyiben az a teljes ügyvédi munkadíj kétharmadát nem haladja meg. Az ennek megfelelő számítás szerint ezért a felperes javára legfeljebb a fellebbezésben megjelölt sikerdíj kétharmada, azaz 1.123.931,- forint + 303.461,- forint áfa (bruttó 1.427.392,- forint) lenne áthárítható a részítélet erejéig pervesztes alperesre perköltségként. Az alperes fellebbezési ellenkérelmében nemcsak az ügyvédi megbízási szerződésben kikötött sikerdíj alkalmazhatóságát vonta kétségbe, hanem nyilatkozatának tartalma szerint az IM rendelet szabályai szerint felperes javára megítélhető ügyvédi munkadíj mérséklésére is irányult az ellenkérelem. Erre jelen esetben az IM rendelet 2. § (2) bekezdése ad lehetőséget; a megbízási szerződésben kikötöttek szerint felszámítható munkadíj összegét a bíróság indokolt esetben ez alapján mérsékelheti, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. A bírói gyakorlat e jogszabályhely alkalmazása során differenciáltan, mérlegeléssel szem előtt tartja, hogy a jogi képviselő a perben ténylegesen milyen volumenű és színvonalú munkát végzett el, az ellátott tevékenység mennyire volt időigényes, a díjnak tehát arányban kell állnia az ügyvéd perben kifejtett tevékenységével. Ez okból van módja a bíróságnak az IM rendelet 2. § (2) bekezdése értelmében az ügyvédi munkadíj mérlegeléstől függő mérséklésére, mely egyébként független a sikerdíj kikötési szabálytól. A jelen esetben kiindulópontul szolgál tehát, hogy maximálisan bruttó 1.427.392,- forint ítélt meg felperes javára ügyvédi munkadíj címén perköltségtérítés gyanánt az IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján.

[29] Az alperes ezen összeget túlzottnak minősítette, ezért az ítéltábla a fellebbezés elbírálása során vizsgálta, hogy a mérséklés indokolt-e. E körben áttekintette a felperesi jogi képviselő perben kifejtett tevékenységét. Felperes jogi képviselője útján 2017. április 18-án 4 oldal terjedelmű keresetlevéllel indította a pert, melynek első szakaszában az elsőfokú bíróság 8 tárgyalást tartott. Ezeken a felperesi jogi képviselő megjelent, részéről a felhívásoknak megfelelő beadványok csatolására sor került. A pertartam elhúzódását okozta, hogy az elsőfokú bíróság keresetet elutasító ítéletét a Kecskeméti Törvényszék akként bírálta felül, hogy közbenső ítéletet hozott, megállapítva a munkaviszonyt felmondással megszüntető alperesi intézkedés jogellenességét. Az alperes felülvizsgálati kérelme folytán a Kúria 2020. szeptember 30-án hozott közbenső ítéletet, mellyel a másodfokú bíróság döntését hatályában fenntartotta. Mindezt követően kerülhetett sor a perbeli követelésekösszegezésének

vizsgálatára. Ennek során a felperes 2021. február 15-én keresetváltoztatást nyújtott be, melynek kártérítés, illetve távolléti díjhoz kapcsolódó végkielégítés jogcímén előterjesztett két igényét az alperes elismerte. Ez tette lehetővé 2021. február 17-én részítélet meghozatalát, mellyel a két elismert összeg erejéig marasztalta felperes javára alperest a bíróság. Megállapítható, hogy elsősorban a jogalap fennálltának bizonyítása tekintetében igényelt jelentős ügyvédi munkaráfordítást a per vitele, ennek eldőlése nyomán az alperes már a részítélettel érintett két marasztalási összeg tekintetében elismeréssel élt, mely felgyorsította, megkönnyítette ezen igények érvényesítését. Mindezen szempontokra tekintettel az ítéltábla álláspontja az, hogy az első szerződés alapján perköltségként megítélhető sikerdíj teljes összege nem állapítható meg a felperes javára, annak nagyságrendileg 1/3 aránnyal történő mérséklése indokolt, ez áll arányban a jogalap fennálltának tisztázására fordított ügyvédi tevékenységgel. Ennek megfelelően az ítéltábla álláspontja szerint bruttó 1.000.000,- forint összegű ügyvédi munkadíj fedezi a pervitel során kifejtett ügyvédi munka- és időráfordítást, külön figyelemmel a részítélettel érintett nem túl magas pertárgyértékre is, melynek 10%-át így is eléri a perköltségként megítélt munkadíj. Ezen összeg erejéig indokolt az elsőfokú bíróság által megállapított ügyvédi munkadíj felemelése.

[30] Az előbbiekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság részítéletének nem fellebbezett részét nem érintve, a megfellebbezett rendelkezését részben megváltoztatva a rPp. 253. § (2) bekezdése szerint a felperesnek járó elsőfokú perköltség összegét a rendelkező részben foglaltak szerint felemelte.

[31] A felperes személyes költségmentességére figyelemmel le nem rótt 48.000,- forint fellebbezési eljárási illeték [az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. tv. 39. § (3) bekezdés c) pontja, 46. § (1) bekezdés] megfizetésére a rPp. 81. § (1) bekezdése alapján a felperes másodfokú eljárásban elért pernyertessége arányában (25%) az alperest kötelezte az ítéltábla [6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés, 15. § (1), (3) bekezdés]. A fennmaradó, le nem rótt eljárási illetéket a 6/1986. (VI.25.) IM rendelet 14. §-a értelmében az állam viseli.

[32] Az ítéltábla a részítélet elleni fellebbezést az rPp. 256/A. § (1) bekezdés b) pontja, valamint a 112/2021. (III.6.) Kormányrendelet 27. § (1) bekezdése és a 39-41. §-a alapján tárgyaláson kívül, tanácsülésen bírálta el.

Szeged, 2021. június 4.

Dr. Hámori Attila s.k.

a tanács elnöke

Dr. Dobler László s.k.

előadó bíró

Dr. Tolna András s.k.

táblabíró